

§ 146

Åtgärder maj 2021 för att mildra effekterna för det lokala näringslivet med anledning av covid-19

KSN-2021-01290

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** efterskänka avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2022 samt
2. **att** tillsyn enligt alkohollagen 2022 skattefinansieras istället för att avgiftsfinansieras och att kostnaden på 2 800 000 kronor tas i beaktande i Mål och budget 2022–2024.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

3. **att** efterskänka avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021,
4. **att** tillsyn enligt alkohollagen 2021 skattefinansieras istället för att avgiftsfinansieras och att kostnaden på 2 800 000 kronor bärs av kommunstyrelsen,
5. **att** bevilja extra verksamhetsstöd till Uppsala Citysamverkan om 350 000 kronor för att finansiera en utökad verksamhet med distansvärdar i city,
6. **att** bevilja extra verksamhetsstöd till Uppsala Citysamverkan om 100 000 kronor för att finansiera fortsatt drift av digital cityplattform,
7. **att** bevilja ett extra verksamhetsstöd till Nyföretagarcentrum om 300 000 kronor, till Connect om 100 000 kronor, till Drivhuset om 50 000 kronor för att möjliggöra utökad rådgivning och information kring nyföretagande,
8. **att** bevilja extra verksamhetsstöd till Uppsala Citysamverkan om 630 000 kronor för att täcka inkomstbortfall till följd av slopad medlemsavgift under 2022 samt,
9. **att** hemställa till bolagsstyrelsen i Destination Uppsala AB att bevilja medlemsavgiftfritt under 2022 i Uppsala Convention Bureau samt bevilja ett verksamhetsbidrag på 850 000 kronor till Destination Uppsala AB för att täcka det inkomstbortfall detta medför.

Sammanfattning

I mars 2020 fattade krisledningsnämnden beslut om olika åtgärder för att mildra de negativa effekterna för det lokala närings- och föreningslivet i Uppsala med anledning av coronapandemin. I november 2020 fattade kommunstyrelsen beslut om ytterligare åtgärder för att mildra effekterna för det lokala näringslivet. Åtgärderna har haft god effekt och bidragit till att mildra de negativa effekterna för närings- och föreningslivet i Uppsala kommun.

Smittspridningen i Uppsala är fortsatt hög under våren 2021 med förlängning av införda lokala restriktioner som följd. Dessa restriktioner drabbar delar av Uppsalas näringsliv hårt. Många näringsverksamheter vittnar om kraftigt minskade intäkter och en oro för vad detta kan komma att medföra. Kommunstyrelsen föreslås därför besluta om ett antal åtgärder i syfte att mildra effekterna för näringslivet i Uppsala kommun i den uppkomna situationen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 maj 2021

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M), Jonas Petersson (C) och Jonas Segersam (KD) yrkar *att Uppsala kommun återbetalar avgifter för 2020 avseende tillsyn av serveringstillstånd. Kostnaden ska tas från kommunstyrelsens ekonomiska ram för 2021.*

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Jonas Segersam (KD) yrkar: *att genomföra en utbildning för kommunens tjänstemän om företagares villkor, med början i de grupper som arbetar direkt mot företagen i Uppsala.*

Mohamad Hassan (L) yrkar avslag till Jonas Segersams (KD) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter Jonas Segersams (KD) yrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer slutligen föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jonas Petersson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden med motiveringen:

Under pandemin har många småföretagare fått se sina företag sakna uppdrag, vilket lett till att man tvingats söka andra jobb. Kultursektorn är ett område där stödet till många frilansande musiker / konstnärer etcetera aldrig har nått ut och de har hamnat utan försörjning. Även handel, service- och besöksnäringarna är hårt drabbade.

För de offentligtanställda som administrerar stöd och näringslivssatsningar har dock lönerna kommit in på kontot utan förändring, oberoende av närvaro på arbetsplatsen eller insatser. Tyvärr har de flesta av de handläggare som ska säkerställa stöd till de utsatta småföretagarna ingen egen erfarenhet av företagandets villkor.

Att som minoritetsstyret nu föreslår, förutom Uppsala-alliansens förslag om eftersänkta avgifter, som enda insats ge bidrag till näringslivsfrämjande organisationer ger en skev bild av insatserna mot de företagare som drabbas hårt av nuvarande Corona-situation. Vi anser att hela kommunorganisationen måste ställa om mot ett näringslivsfrämjande förhållningssätt. Ett första steg på den vägen är att utbilda kommunala tjänstemän i företagandets villkor. Beslut om detta har redan fattats i Handlingsplan för Näringslivsprogrammet 2021-2023, men det behövs en kunskap särskilt om hur företag drabbats under pandemi-tiden, och riskerar att drabbas efter denna.

Tyvärr tar det tid att förändra den mycket negativa attityd som finns gentemot kommunen bland företagare och näringsliv – en allvarlig situation som det socialdemokratiskt ledda styret under 7 år inte tagit på tillräckligt stort allvar.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-05-05

Diarienummer:
KSN-2021-01290

Handläggare:
Christian Dahlmann, Charlotte Skott

Åtgärder maj 2021 för att mildra effekterna för det lokala näringslivet med anledning av covid-19

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** efterskänka avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2022 samt
2. **att** tillsyn enligt alkohollagen 2022 skattefinansieras istället för att avgiftsfinansieras och att kostnaden på 2 800 000 kronor tas i beaktande i Mål och budget 2022–2024

Kommunstyrelsen beslutar

3. **att** efterskänka avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021,
4. **att** tillsyn enligt alkohollagen 2021 skattefinansieras istället för att avgiftsfinansieras och att kostnaden på 2 800 000 kronor bärs av kommunstyrelsen,
5. **att** bevilja extra verksamhetsstöd till Uppsala Citysamverkan om 350 000 kronor för att finansiera en utökad verksamhet med distansvärdar i city,
6. **att** bevilja extra verksamhetsstöd till Uppsala Citysamverkan om 100 000 kronor för att finansiera fortsatt drift av digital cityplattform,
7. **att** bevilja ett extra verksamhetsstöd till Nyföretagarcentrum om 300 000 kronor, till Connect om 100 000 kronor, till Drivhuset om 50 000 kronor för att möjliggöra utökad rådgivning och information kring nyföretagande,
8. **att** bevilja extra verksamhetsstöd till Uppsala Citysamverkan om 630 000 kronor för att täcka inkomstbortfall till följd av slopad medlemsavgift under 2022 samt,
9. **att** hemställa till bolagsstyrelsen i Destination Uppsala AB att bevilja medlemsavgiftfritt under 2021 i Uppsala Convention Bureau samt bevilja ett verksamhetsbidrag på 850 000 kronor till Destination Uppsala AB för att täcka det inkomstbortfall detta medför.

Ärendet

I mars 2020 fattade krisledningsnämnden beslut om olika åtgärder för att mildra de negativa effekterna för det lokala närings- och föreningslivet i Uppsala med anledning av coronapandemin. I november 2020 fattade kommunstyrelsen beslut om ytterligare åtgärder för att mildra effekterna för det lokala näringslivet. Åtgärderna har haft god effekt och bidragit till att mildra de negativa effekterna för närings- och föreningslivet i Uppsala kommun.

Smittspridningen i Uppsala är fortsatt hög under våren 2021 med förlängning av införda lokala restriktioner som följd. Dessa restriktioner drabbar delar av Uppsalas näringsliv hårt. Många näringsverksamheter vittnar om kraftigt minskade intäkter och en oro för vad detta kan komma att medföra. Kommunstyrelsen föreslås därför besluta om ett antal åtgärder i syfte att mildra effekterna för näringslivet i Uppsala kommun i den uppkomna situationen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samråd med miljöförvaltningen. Näringslivsaspekter samt barn- och jämlikhetsperspektiv har beaktats i ärendet. Förslaget bedöms ha positiv påverkan för näringslivet och ingen påverkan på övriga aspekter.

Föredragning

Till följd av utbrottet av coronaviruset fattade krisledningsnämnden den 20 mars 2020 §4 beslut om ett flertal åtgärder i syfte att mildra pandemins påverkan på näringslivet i Uppsala. Några exempel på åtgärder är företagsakuten, kortad betaltid till leverantörer, förlängd tidsfrist på fakturor från kommunen samt framskjutningar av betalningar till kommunen. De allra flesta av dessa åtgärder är fortfarande aktiva och har visat sig ha god effekt och underlättar för näringslivet.

Den 2 april 2020 §18 beslutade krisledningsnämnden att tidigarelägga planerade inköp i första hand till kommunens avtalade lokala leverantörer, att arbeta för att beslutade investeringar som kan i första hand komma att beröra det lokala näringslivet hålls enligt plan samt att arbeta för att tidigarelägga beslutade investeringar som kan i första hand komma att beröra det lokala näringslivet där så är möjligt. Dessa beslut gäller tillsvidare och fram till att annat beslut fattas.

Den 2 april 2020 §21 beslutade krisledningsnämnden om tillfälliga sänkningar av parkeringsavgiften i city. Beslutet gällde till och med 31 maj 2020. Den 20 maj 2020 §43 beslutade gatu- och samhällsmiljönämnden att krisledningsnämndens beslut fortsätter gälla tillsvidare och som längst till och med 31 augusti 2020. Åtgärden med två timmars fri parkering har underlättat för de människor som sökt sig till city och valt bil för transport.

Den 11 november 2020 §280 fattade kommunstyrelsen beslut om ytterligare åtgärder för att mildra pandemins påverkan på näringslivet i Uppsala. Exempel på åtgärder i detta beslut är distansvärdar i city under julhandeln, extra verksamhetsstöd till i Uppsala Citysamverkan och Uppsala Convention Bureau för att möjliggöra medlemsavgiftsfritt under 2021 i respektive organisation samt en hemställan till gatu- och fastighetsnämnden om att fatta beslut om sänkningar av parkeringsavgiften i city till och med 31 augusti 2021.

Smittspridningen är fortsatt hög under våren 2021 och lokala restriktioner i Uppsala har förlängts ett antal gånger. Flera näringar har därför på nytt vittnat om stora konsekvenser för verksamheten. Påverkan har på kort tid varit dramatisk. För att mildra effekterna för de drabbade företagen föreslås kommunstyrelsen att fatta beslut om ytterligare åtgärder för att mildra effekterna för det lokala näringslivet. Förslaget till åtgärder är framtagna i dialog med lokala näringslivsaktörer, Uppsalas företagsinkubatorer samt Uppsala Citysamverkan.

Efterskänka avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021 och 2022

Regeringen och Folkhälsomyndigheten har under 2020 och i början av 2021 utfärdat rekommendationer, allmänna råd och lagstiftning som inneburit begränsningar och negativa konsekvenser för i synnerhet serveringsställen. Med serveringsställen avses i detta ärende verksamheter som omfattas av lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Begränsningarna förväntas kvarstå under åtminstone hela våren 2021. Av det skälet har kommunen sett över vad som kan göras för att underlätta för företag inom näringsgrenen.

Olika typer av avgifter som kommunen har rätt, och ibland skyldighet, att ta ut belastar företagets resultat. Att efterskänka avgifter innebär en viss lättnad för berörda företag. Kommunfullmäktige beslutade den 25 januari 2021 §19 att efterskänka 25 procent av den årliga avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021. Utöver detta har Uppsala kommun även beslutat att efterskänka andra avgifter som påverkar restaurangbranschen. Det är till exempel avgifter för markupplåtelse. Kommunen har också beslutat om längre betalningstider och att vara generös med anstånd för olika avgifter.

Restaurangbranschen i Uppsala efterfrågat ytterligare lättnader rörande tillsynsavgifter enligt alkohollagen. Som åtgärd för att underlätta för en hårt drabbad näring föreslås att Uppsala kommun efterskänker avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021 och 2022.

Avgiften enligt alkohollagen baseras på de inköpta volymerna alkohol under föregående år. Det innebär att de företag som köpt in mest alkohol även betala de högsta avgifterna. Idag är den lägsta avgiften 6 000 kr och högsta 40 000 kr (som är maxavgift) om tillståndshavaren har fullständiga rättigheter

År 2019 fördelades avgifterna mellan olika tillståndshavare enligt följande:

Antal serveringsställen	Avgift
66	2 000 – 9 500 kr (varav 30 serveringsställen som betalar 2 000 – 6 000 kr/år haft oförändrad avgift jämfört med föregående år)
134	10 000 – 19 500 kr
41	20 000 – 29 500 kr.
21	30 000 kr – 40 000 kr
<ul style="list-style-type: none"> • Medelavgift: 15 250 kr • Medianavgift 13 000 kr 	

Tillsynen enligt alkohollagen kan kommunen själv välja om den ska finansieras genom avgifter eller genom skattefinansiering. I Uppsala kommun har kommunfullmäktige fastställt avgifter för tillsyn enligt alkohollagen. Den 25 januari 2021 §19 fattade kommunfullmäktige beslut om att delegera till kommunstyrelsen att fatta ytterligare beslut om att efterskänka avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021. Kommunstyrelsen kan således fatta beslut om att efterskänka avgiften för tillsyn enligt alkohollagen som faktureras 2021. Kommunfullmäktige behöver fatta beslut om att efterskänka avgiften för 2022. Föreliggande förslag innebär att avgifter ersätts med skattemedel.

Distansvärdar i city

Distansvärdar i city infördes under julhandeln 2020 med finansiering från Uppsala kommun. Under våren 2021 har Uppsala Citysamverkan fortsatt med trängselvärdar i city med egen finansiering. Det är ett uppskattat och tryggt inslag i city då distansvärdarna både informerar om praktiska saker samt uppmanar till distansering. Under våren och sommaren förväntas fler besöka city i takt med att värmen stiger. Det föreligger därför att öka antalet distansvärdar som arbetar i city från fyra till åtta under perioden juni till augusti. Det skapar möjlighet till tätare patrullering samt att man kan täcka ett större område till exempel sommargågata, stadsträdgården, resecentrum. Butiksinnehavare ska även ha möjlighet att kontakta trängselvärdar och be om hjälp med att upplösa eventuell trängsel i butiker. Exakta tidpunkter som trängselvärdarna ska vara aktiva beräknas och prioriteras utifrån när det är som mest folk på stan enligt springboardsiffror.

Kommunstyrelsen föreslås besluta om ett extra verksamhetsstöd till Uppsala Citysamverkan för att finansiera en utökad verksamhet med distansvärdar i city. Beräknad kostnad för att förstärka arbetet med distansvärdar i city uppgår till 350 000 kronor.

Digital cityplattform

I samband med julhandeln 2020 utvecklades en digital cityplattform som skapade möjligheter till digital kommunikation kring trygghetsåtgärder, parkering och aktiviteter direkt till besökarens mobiler. Detta har bidragit till att skapa en positiv bild av besöket i city samt till att effektivisera besök i city vilket minskar trängsel. Den digitala cityplattformen ägs och drivs av Uppsala Citysamverkan.

Kommunstyrelsen beslutade den 11 november 2020 §280 att delfinansiera framtagandet av cityplattformen med 410 000 kronor. Tanken var att cityplattformen skulle vara självfinansierad på sikt genom försäljning av annonsplatser i plattformen. På grund av fortsatt låga flöden i city är intresset för att köpa annonsplats låg. För att säkerställa en fortsatt drift av cityplattformen föreslås kommunstyrelsen besluta om ett extra verksamhetsstöd till Uppsala Citysamverkan om 100 000 kronor. Stödet ska finansiera en redaktör under 6 månader.

Stöd till nyföretagande

Pandemin har skapat en ökad arbetslöshet. Många av de som blivit arbetslösa har valt att starta eget företag. Under januari och februari 2021 har 14 221 företag nyregistrerats i Sverige vilket är en uppgång med 3,7 procent jämfört med 2020. De organisationer i Uppsala som arbetar med att stötta nyföretagande vittnar om samma

trend lokalt i Uppsala. Nyföretagarcentrum, Connect och Drivhuset har alla märkt av ett ökat intresse för att starta eget företag, särskilt bland utrikes födda, samt en ökad efterfrågan på deras tjänster.

För att kunna möta detta ökande intresse för att starta företag behöver respektive organisation resursförstärkas. Detta skulle möjliggöra förstärkt bemanning med fler affärsrådgivare och mentorer, utökade digitala kampanjer och digital rådgivning samt möjlighet att ta in mer tolktjänster.

De organisationer som stöttar nyföretagande i Uppsala föreslås resursförstärkas enligt följande: Nyföretagarcentrum 300 000 kronor, Connect 100 000 kronor, Drivhuset 50 000.

Ökade möjligheter till att stötta nyföretagande bedöms ha positiva effekter genom minskad arbetslöshet och ökat välmående för de individer som får arbete och försörjning genom eget företagande.

Ekonomiskt stöd till Uppsala Citysamverkan

Flera medlemsföretag har signalerat att de inte har möjlighet att betala medlemsavgift till Uppsala Citysamverkan 2022 p.g.a. minskade intäkter till följd av Coronapandemin. Utan den intäkt som medlemsavgiften ger kan inte Uppsala Citysamverkan fortsätta att bedriva sin verksamhet. Kommunstyrelsen föreslås därför att besluta om ett extra verksamhetsbidrag om 630 000 kronor för att täcka det inkomstbortfall som uteblivna medlemsavgifter medför och möjliggöra för Uppsala Citysamverkan att slopa medlemsavgiften för butiker, hotell och restauranger helt under 2022. Total kostnad för denna åtgärd uppgår till 630 000 kronor.

Ekonomiskt stöd till Uppsala Convention Bureau

Flera av medlemsföretagen och medlemsorganisationerna i Uppsala Convention Bureau (UCB) har redan nu signalerat att de inte har möjlighet att betala medlemsavgift för 2022 p.g.a. minskade intäkter till följd av Coronapandemin. Medlemsavgiften utgör den huvudsakliga finansieringen av UCBs och partnerskapets gemensamma operativa verksamhet. Samtidigt bedöms UCBs verksamhet som mycket viktig för arbetet med att värva konferenser, idrottsevenemang och möten till Uppsala som genomförs så snart smittspridningsläget medger detta. Detta är långa processer och arbetet som görs nu får effekt åren framöver. De turistekonomiska intäkter som möten, evenemang och konferenser genererar är viktiga för mötes-, hotell- och restaurangbranschen som samtliga är hårt drabbade under coronapandemin. UCB är därför ett viktigt verktyg i den omstart som ska göras när pandemin är över och det är olyckligt om man skulle behöva skära ned i verksamheten på grund av minskat medlemsantal. För att inte UCB ska tappa medlemmar föreslås kommunstyrelsen att hemställa till bolagsstyrelsen för Destination Uppsala AB att bevilja medlemsavgiftnett under 2021 i Uppsala Convention Bureau samt bevilja ett verksamhetsbidrag på 850 000 kronor till Destination Uppsala AB för att täcka det inkomstbortfall detta medför.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär att tillsyn enligt alkohollagen skattefinansieras istället för att avgiftsfinansieras. Föreliggande förslag till beslut innebär en kostnad på 2 800 000

kronor per år 2021 och 2022. Kostnaden för 2021 föreslås bäras av kommunstyrelsen. Kostnaden för 2022 tas i beaktning i Mål och Budget 2022–2024.

För 2021 inkluderar kostnaden kostnader för föreliggande förslag till beslut (2 100 000 kronor) samt kostnader för beslut fattat av kommunfullmäktige den 25 januari 2021 §19 om att eftersänka 25 procent av den årliga avgiften (700 000 kronor).

Kostnader för övriga åtgärder fördelas enligt följande:

- Distansvärdar i city – 350 000 kronor
- Digital cityplattform – 100 000 kronor
- Stöd till nyföretagande – 450 000 kronor
- Ekonomiskt stöd till Uppsala Citysamverkan 630 000 kronor
- Ekonomiskt stöd till Uppsala Convention Bureau 850 000 kronor

Kostnaderna för distansvärdar i city, digital cityplattform och stöd till nyföretagande (totalt 900 000 kronor) finansieras genom kommunstyrelsens medel för näringslivsfrämjande åtgärder 2021.

Kostnaderna för ekonomiskt stöd till Uppsala Citysamverkan till Uppsala Citysamverkan och ekonomiskt stöd till Uppsala Convention Bureau (totalt 1 480 000 kr) tas i beaktning i Mål och Budget 2022 – 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 maj 2021

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör